

Preken til gudstjeneste i Værøy kirke 7.5. 2017, bispevisitas

ved biskop Ann-Helen Fjeldstad Jusnes

Det står skrevet hos evangelisten Johannes i det 16.kap vers 16-22.

Sorgen skal bli til glede

¹⁶ Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund igjen skal dere se meg.» ¹⁷ Da sa noen av disiplene hans til hverandre: «Hva mener han med å si: 'Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund igjen skal dere se meg' og: 'Jeg går til Far'? ¹⁸ Hva mener han med 'om en liten stund'? Vi skjønner ikke hva han snakker om.» ¹⁹ Jesus visste at de ville spørre ham, og han sa: «Snakker dere om det jeg sa: 'Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund igjen skal dere se meg'? ²⁰ Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Dere skal gråte og klage, men verden skal glede seg. Dere skal sørge, men sorgen skal bli forvandlet til glede. ²¹ Når en kvinne skal føde, er hun engstelig, for hennes time er kommet. Men når barnet er født, har hun glemt smertene i sin glede over at et menneske er kommet til verden. ²² Også dere er engstelige nå. Men jeg skal se dere igjen, og hjertet deres skal glede seg, og ingen skal ta gleden fra dere.

I disse dager feires det konfirmasjon i våre kirker over hele landet. Om ikke mange dager skal også konfirmantene her på Værøy ha sin høytidsdag. Noen foreldre og besteforeldre har begynt å forberede seg, og mange lager bildeserier fra konfirmantens liv, blar i gamle bilder for å finne hva de skal vise på selve dagen. Da vet jeg mange tenker: Hvor er tiden blitt av? Så fort det er gått siden konfirmanten vår var en liten barnehagegutt eller hvor er den lille jenta vår blitt av? Jeg snakket med en eldre mann for noen dager siden, han sa det samme: Hvor er tiden blitt av? Nå vet jeg at mesteparten av livet er over, og jeg kjenner på vemod over alt som var og som ikke kommer igjen.

Vi mennesker er født inn i tiden. Tiden er på en måte rammen vi er gitt å leve i. Når vi fødes er det vår livstid som ligger foran oss. Vi vet at den starter ved fødselen, og at den avsluttes når vi dør. Innenfor de tidspunktene lever vi våre livsdager. Så kan det hende at vi innimellom får noen glimt at hva dette betyr, slik som det sies i ordtaket «Alle disse dagene som kom og gikk, ikke visste jeg at det var selve livet». Tiden er vår mulighet og vår begrensning.

I dag er vi samlet i Værøy kirke. Helt siden 1939 har denne kirken stått her på Sørland og vært værøylværingenes hovedkirke. Denne kirken er staselig og

vakker, men den er likevel et helt vanlig hus, bygd på et bestemt sted og til en bestemt tid, bygd av mur og stein, helt vanlige byggemateriale. Kirken er et hus i tiden. Og samtidig er kirken noe mer. Når det er en kirke i en bygd, forteller dette huset noe helt spesielt. Kirken forteller at her finnes det folk som tror på Gud, her finnes det folk som ber, her feires det gudstjenester, her døpes det barn, her konfirmeres ungdommene, her vies brudeparene og herfra følger vi våre kjære til graven. I dette helt jordiske huset foregår det noe som løfter oss ut av tiden og det jordiske og gir oss del i noe som er utenfor tid og rom, det evige.

I dagens tekst sier Jesus til disiplene: Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund skal dere se meg igjen». Nei, vi kan ikke se Jesus vi heller. Hans tid som fysisk tilstede på jorden er over for nesten 2000 år siden. Men det Jesus sa og gjorde mens han levde var så sterkt og betydningsfullt at det ble til kirken. Selv sa han det på sin måte: Jeg etterlater dere ikke alene på jorda, jeg gir dere min ånd. Og denne ånden var så sterk og så viktig at de som ble merket av den dannet kirken. Og en gang i tiden kom kirken til Værøy, det var mennesker som ble berørt av historiene om Jesus, og selv om det var gått lang tid siden Jesus levde fysisk, ble han på en måte levende igjen med kirken. Vi ser han ikke, men vi tror at han er her, i husets vegger, i dåpsvannet, i nattverdens brød og vin og i fellesskapet oss imellom. I tiden, men likevel utenfor tiden.

Altartavlen her i Værøy kirke er et så sterkt vitnesbyrd om nettopp dette, om et budskap som er utenfor tid og rom, og samtidig plantet midt i det livet vi lever. På venstre side ser vi en kvinne som kommer med et barn i armene, omkranset av vårt landskap, fjell og hav, og med et lys i bakgrunnen. I det bildet kan vi se skapelsen, tidens begynnelse, lyset, naturen som Gud har skapt, og det nyfødte barnet som på ny og på ny er livets tegn i verden. Og samtidig kan barnet være det spesielle barnet Jesus som kom inn i tiden og ga oss noe som går lenger enn den tid hver enkelt har fått og leve.

På midtpartiet kommer den oppstandne Jesus Kristus oss i møte, sterk, mektig og full av liv og lys. Han fyller egentlig hele rommet, og gir oss del i det livet som er sterkere enn døden, det som ikke er begrenset av tiden. Jeg tenker at det må være godt å ha begravelser i denne kirken. Kristus kommer oss i møte

med håpet om det evige, midt inn i dødens verden. Og samtidig er også Kristus-skikkelsen omkranset av vår natur, våre omgivelser, så har jo også altertavlen fått navnet «Oppstandelsen over Moskstraumen». Det uttrykker at troen på Jesus som vi bekjenner i kirken, skal plassere oss midt i livet og gi oss mot og kraft til det som møter oss her. Det er som den evige tid er flyttet inn i våre hverdager, inn på våre kjøkken og våre arbeidsplasser, inn i vårt strev og vår glede.

Altertavlen er laget av tre og malt med farger, det er ikke noe guddommelig ved det altertavlen er laget av. Akkurat som kirken er bygd av de samme materialene som vi kan bygge en fabrikk av. Men gjennom dette vanlige, dette menneskelige kommer Jesus oss i møte med det håpet som er utenfor det vi kan se og høre.

For meg har dette dennesidige alltid vært så viktig med den kristne tro. Vi skal få slippe å tenke at det å være kristen er noe som ikke henger sammen med hverdagslivet, det er midt i vår hverdag, midt i det menneskelige, ja gjennom det menneskelige at Jesus kommer oss i møte. Slik kom han første gang da han ble født av Maria, han kom som en av oss, han er en Gud for det menneskelige.

Selv om vi ikke ser Jesus er han i alt som er rundt oss, i naturen, i medmennesker, i vann og vin og brød og kirkens vegger, i altertavlas bilde og i sola som nå snart skinner dag og natt. Han er her i vår verden.

Den andre siden av altertavlen forteller om at engang skal vi se ham igjen, enda klarere enn vi ser ham i dag ... men hvordan det blir vet vi ikke, det er noe vi kan ane som i et lys som skinner i mørket, og på altertavla er nordlyset et symbol på dette, håpet om at livet engang skal seire, at tiden skal ta slutt og Jesus komme tilbake. Det er dunkelt, vi vet ikke, men som nordlyset bryter gjennom vintermørket, bryter håpet om at Jesus er der fremme et sted gjennom tidens mørke.

Det viktigste er likevel å få øye på Jesus her og nå, se ham som den som kan vende sorg til glede, se ham som den som kaller oss til å leve i skinnet fra det lyset han omgir seg med.

Kirken som står her på Sørland er et symbol på hans nærvær, og samtidig et stadig kall og påminnelse til oss mennesker om hvordan vi skal bruke vår tid,

den som er begrenset, men likevel så viktig. Lik Jesus skal vi leve kjærlighetens liv i verden, spre det gode, rettferdighet, barmhjertighet, likeverd. Når vi glemmer det og bare ser etter hva som er best for oss selv, da er kirken der, spiret peker oppover og minner oss på Guds nærvær i verden. Det store rommet hvor det er høyt under taket minner oss på at det skal være plass for oss alle, ikke bare i kirkens hus, men i hele verden. Det skal være rom og plass for den gamle som ikke lenger er produktiv, for det ufødte fosteret som bærer på en sykdom og kanskje aldri kan bli produktiv, ungdommen som strever med sin identitet og opplever seg annerledes, flyktningen som ber om vern i vårt land. Kirken står der som en evighetens påminnelse om at vi er kalt til å dele, til å være en motkultur til alle som vil klassifisere mennesker. Kirken står der og minner oss om Jesus.

I dag er vi samlet her i denne kirken. Vi møtes av den oppstandne Kristus som gir oss mer enn den tid som er rammen om våre liv, men som samtidig er midt i den tiden vi lever. Troen på han skal ikke ta oss ut av verden, men gjøre oss i stand til å leve, glede oss, bære det som kommer, dele og ikke frykte.

Ævfosodhåsvoeobesgfetea